

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi
Doktori Iskola

Az akkreditációs monitoreljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2023. február 24-i ülésén hozott
2023/2/XIII. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. Előzmények.....	3
II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően.....	3
III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése	3
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	3
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	4
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	5
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	5
ESG 1.5 Oktatók	6
ESG 1.7 Információkezelés.....	6
IV. Látogató Bizottság.....	6
IV. Melléklet	7
IV.1 Értékelőlap	7

I. Előzmények

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelte a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen működő Jog- és Államtudományi Doktori Iskola (DI, a továbbiakban: DI) minőségbiztosítási rendszerét. Ennek eredményeként a MAB Testülete 2020/11/VII/1. sz. határozatával 2022 telén lefolytatandó monitorvizsgálat mellett akkreditálta 2025. december 18-ig.

A DI határidőre megküldte a monitoreljáráshoz szükséges beszámolót, melyet a Látogató Bizottság (továbbiakban: Bizottság) megvizsgált. A Bizottság a benyújtott dokumentum alapján helyszíni látogatás/online interjúk lefolytatását nem tartotta szükségesnek.

II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A Bizottság a DI által benyújtott monitorbeszámoló, és az ahhoz kapcsolódó dokumentumok áttekintése alapján megállapítja, hogy a DI következetesen végigvette a MAB Testület által elfogadott akkreditációs jelentés tartalmát: a monitorfeltételeket értelmezte és a PPKE intézményi rendszeréhez viszonyítottan is vizsgálta.

Annak érdekében, hogy a DI a megkezdett fejlesztési tevékenységeit a továbbiakban is hatékonyan tudja folytatni: a Bizottság megfogalmazta észrevételeit, javaslatait, amelyek támogatólag kívánnak hozzájárulni ezen folyamatokhoz.

Összességében megállapítható, hogy a DI a látogatás és a monitorbeszámoló készítése közötti időszakban megfelelő irányú fejlesztéseket valósított meg. Pozitívként kiemelendő, hogy a DI több olyan fejlesztést is megvalósított, amit a Bizottság opcionálisan teljesíthető ajánlasként fogalmazott meg, helyenként azokon túlmenően is fejlesztették a DI működését.

A Bizottság a Jog- és Államtudományi Doktori Iskola monitorbeszámolóját elfogadja és javasolja az akkreditációs hatály fenntartását.

III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

A DI minőségbiztosítási tevékenységének intézményi minőségbiztosítási rendszerhez való illesztése megvalósult (szabályzatok, DI minőségcélok meghatározása). A DI Minőségbiztosítási Terve logikus felépítésű, látható benne, hogy a DI valóban működése mentén értelmezte az ESG sztenderdjeit. A folyamatokhoz illesztett mérési, értékelési

eljárások rendszere kialakításra került. Ennek folyamatos működtetése a DI jövőbeni minőségbiztosítási tevékenységének külső megítélésében fontos elem.

A szabályzatok, döntések, vizsgálati eredmények megfelelően elérhetőek a honlapokon, a személyi és testületi felelősségi körök megfelelően rendezettek. A DI működésében komolyan épít a beérkező véleményekre, a megfelelő visszacsatolások megtörténnek.

Összességében egyértelműen megfigyelhető az intézmény, valamint a DI esetében a minőségbiztosítási szemléletmódváltás.

Javaslat a Minőségbiztosítási Terv dokumentumhoz: a könnyebb tájékozódás érdekében szükséges lenne tartalomjegyzék beillesztése, valamint annak biztosítása, hogy a dokumentum ne kizárólag szkennelt verzióban legyen nyilvánosan elérhető.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A sztenderd alatt felsorolt három monitorfeltétel közül kettő megfeleltnek értékelhető.

Részlegesen megfeleltnek értékelhető az *“Átlátható, tantárgyi helyett kreditközpontú, világos kredittartományokat (tanulmányi—oktatási—kutatási—egyéb) meghatározó képzési program kialakítása.”* monitorfeltétel. A tantárgyleírások alapján nem állapítható meg, hogy mi az elvárt tanulási eredmény. A tantárgyak félévenkénti megoszlását tartalmazó Képzési Terv (2021/22/1. félévtől) alapján nem állapítható meg egyértelműen, hogy az 1-2. szemeszterben pontosan mennyi kreditet kell a doktoranduszoknak teljesíteni. Ha az 1. félévben ténylegesen minden "A" kategóriás kreditet fel kell vennie a PhD-hallgatóknak, akkor 38 kredit a kötelezően előírt, míg a második félévben a "B" kategóriába sorolt tárgyak és "A" kategóriás tárgyak összesített kreditértéke további 32. Ezek alapján az első tanévben összesen 70 kreditet kell teljesíteni a doktoranduszoknak az egyébként elvárható és hallgatók terhelhetőségét szem előtt tartó 60 kredit helyett. Ugyanez az anomália a 22/23/1. félévi Képzési Tervben is megfigyelhető.

Kiegészítő észrevételek: a Képzési Terv nem rögzíti a komplex vizsga tárgyait/témaköréit, ezt pótolni szükséges (ld. az ODT *A komplex vizsga általános elvei és szabályai* c. dokumentuma). Ugyanitt megjegyzendő, hogy a DI Működési Szabályzata alapján: *“A komplex vizsga nem megfelelt disszertációs része utóvizsgán nem javítható”*. A komplex vizsgát úgy szükséges szabályozni, hogy a hallgató a sikertelen disszertációs vizsgarészt megismételhesse (ld. 387/2012. (XII. 19.) Kormányrendelet 12/A. § [4] bekezdés).

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A Bizottság akkreditációs jelentése ezen sztenderd vonatkozásában nem tartalmazott monitorfeltételt. A DI Minőségbiztosítási Tervének ESG 1.3. pontjához sorolt tevékenységei sokkal inkább az ESG 1.4. pontjához illeszthetők. Az ESG ebben a sztenderdben azt követelményt fogalmazza meg, hogy a képzések során szükséges annak követése, hogy milyen módszerekkel jutnak el a hallgatók az elvárt tanulási eredményhez. A hallgatói életútkövetés (ESG 1.4) támogatja ezt a folyamatot, de az ESG 1.3. sztenderd irányelvei más területekre helyezik a hangsúlyt. A DI akkreditációjának hatályát nem érinti ez az észrevétel, mindösszesen hosszú távon kívánja erősíteni a DI által eddig elért eredményeket.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése

Részlegesen megfelelnek értékelhető a *“Transzparens, objektív mérőszámokkal, az intézményen belüli és kívüli periodikákban, kiadóknál megjelenő publikációk közötti éles különbséget tévő publikációs követelményrendszer kidolgozása.”* monitorfeltétel. Az akkreditációs interjúk során a vezetői panelben elhangzott, hogy a PPKE szeretné növelni a publikációs minőséget. Ennek a DI-ben való nevesített megjelenése nem látható. Az áttekintett publikációs követelmények (2021/47. sz. határozat) alapján továbbra sem egyértelmű, hogy a DI különbséget tesz-e belső (PPKE és/vagy fenntartói kiadású) és külső fórumokon (folyóirat, kötet stb.) megjelenő publikációk között. Itt mindenképp célszerű volna a DI-nek egyértelműen, szabályzati szinten meghatározni, számszerűsíteni, hogy milyen publikációs követelményeket vár el a fokozatszerzéshez. A publikációs követelmények jelenlegi formában történő megfogalmazása nem biztosítja a transzparenciát, sem a potenciális jelentkezők, sem az egyéb külső érintettek számára. Legrosszabb esetben még a belső érintettek számára sem.

A publikációs követelményeknél a lehetőség arra, hogy azokat a képzésben résztvevők akár teljes mértékben az intézmény által megjelentetett kiadványokban teljesítsék nem feltétlenül mond ellen a hatályos jogszabályoknak, amennyiben azokat szó szerint értelmezik. Egy az akadémiai pályán maradó hallgató esetében azonban ez oda is vezethet, hogy a külső publikációs megmérettetés feladatával csak a habilitációs, egyetemi tanári, vagy az MTA doktori eljárásában szembesüljön. Jó gyakorlatként, a Bizottság a DI figyelmébe ajánlja a publikációs minőség emelését, akár az egyetemi tanári, vagy az MTA doktora publikációs követelmények x%-ban történő teljesítésének előírásával ($0 < x < 100$).

ESG 1.5 Oktatók

A témakiíróvá válás elbírálásának, transzparens szempontjainak és folyamatainak kialakítása és a témavezetői tevékenység nyomon követésére, ellenőrzésére az eljárások kialakítása megtörtént.

A DI által bevezetett rend megfelel a rendszeresség követelményének (a DI Minőségbiztosítási Bizottsága kétévente ellenőrzi a témavezetői tevékenységet), ugyanakkor gyakorlati kérdésként merül fel, hogy a komplex vizsgát megelőzően nem lenne szerencsésebb a témavezetői munkát évente értékelni. Megjegyzendő, hogy az egyéb, monitorozásra alkalmas módszerekkel (témavezetői értekezlet, ún. hallgatói haladási napló) együtt kiegészülve, talán a kétéves ellenőrzési ciklus is elegendőnek bizonyulhat.

ESG 1.7 Információkezelés

A végrehajtott intézkedések mentén a jelen sztenderd alatt megfogalmazott monitorfeltételek teljesültek.

IV. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki 2020. április 24-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Herke Csongor egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem

Tagok:

Erdey László egyetemi docens, Debreceni Egyetem

Kőmíves Péter Miklós DOSZ-tag, Debreceni Egyetem

Mosolygóné Gődény Ágnes igazgató, MAB

Wopera Zsuzsa egyetemi tanár, Miskolci Egyetem

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Titkársága részéről kijelölt, támogató szakreferens: Dányi Beatrix

IV. Melléklet

IV.1 Értékelőlap

A monitorbeszámoló alapján a hozott intézkedés, fejlesztés értékelése				
SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2020/11/IX/7/1. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELELT MEG
1.1 Minőségbiztosítási politika	Az intézményi minőségpolitikára és minőségcélokra figyelemmel, DI minőségcélok megfogalmazása.	X		
	Az ESG 2015 sztenderdek mentén a DI minőségbiztosítási tevékenységének meghatározása (hogyan értelmezi a DI az intézményi értelmezés tükrében az ESG 2015 sztenderdjeit, az egyes sztenderdek teljesüléséhez mit tesz).	X		
	A DI minőségbiztosítási dokumentumainak összehangolása az intézményi dokumentumokkal.	X		
	A Minőségbiztosítási Tervben meghatározott mérési és értékelési eljárások lefolytatása.	X		
	A Minőségbiztosítási Tervben meghatározott értékelésekhez értékelésminták, mérések kérdéssorainak beillesztése.	X		
	A lefolytatott értékelések eredményeinek, elemzéseinek elérhetővé tétele a honlapon.	X		

1.2, 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	A vonatkozó mérések és visszacsatolások bemutatása, azok széles körben történő elérhetőségének biztosítása (figyelemmel az 1.1 és 1.7. pontban leírtakra is).	X		
	Átlátható, tantárgyi helyett kreditközpontú, világos kredittartományokat (tanulmányi–oktatási–kutatási–egyéb) meghatározó képzési program kialakítása.		X	
	A képzési program Nftv. Vhr (87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet -a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról 53.§) szerinti összeállításban történő nyilvánossá tétele.	X		
1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	Transzparens, objektív mérőszámokkal, az intézményen belüli és kívüli periodikákban, kiadóknál megjelenő publikációk közötti éles különbséget tévő publikációs követelményrendszer kidolgozása.		X	
	A hallgatói életút követésének az 1.1 pontban leírtakban foglaltakra figyelemmel az intézményi mérési-értékelési eljárásokhoz illesztése, és az 1.7 pont szerint ezen adatoknak időszakos értékelése és az értékelés közzététele.	X		
1.5 Oktatók	A témakiíróvá válás elbírálásának, transzparens szempontjainak és folyamatainak kialakítása, amellyel teljesül az ESG 1.5. pontja alatti, az „oktatók felvételére vonatkozó világos, átlátható és tisztességes folyamatok biztosításának” követelménye.	X		
	A témavezetői tevékenység nyomon követésére, ellenőrzésére alkalmas átlátható eljárás kialakítása, amely időben képes jelezni a problémákat, és megfelelő visszacsatolást tud adni az oktató és a doktorandusz felé is.	X		
1.7 Információkezelés	A DI információgyűjtési rendszerének kialakítása (milyen adatkörökre, milyen időközönként gyűjt adatokat).	X		

	Az intézményi információgyűjtési és elemzési folyamatokhoz illeszthetően a Minőségbiztosítási Terv adatgyűjtési, visszajelzési pontjainak felülvizsgálata, és a DI működéséhez illesztése.	X		
	Nyilvános felületen elemzések, értékelések elérhetővé tétele (oktatásminőségre, fokozatot szerzettek minőségére vonatkozó visszajelzések pl.).	X		